

**Kayseri Milletvekili Sayın Mustafa Baki ERSOY'a Ait 7/34223 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Alzheimer ve demans tanılı yaşlı bireylere Türkiye genelinde bulunan özel yaşlı bakım merkezlerinde hizmet verilmektedir.

İstanbul, İzmir ve Mersin illerinde Bakanlığımıza bağlı olarak faaliyet gösteren 4 Özel Engelli Bakım Merkezi 450 kapasitesi ile Alzheimer-Demans alanında ihtisaslaşmış olarak hizmet vermektedir. Alzheimer- Demans tanılı engelli bireylere hizmet veren ihtisaslaşmış merkezlerin sayısı artırılmaya devam etmektedir. İhtisaslaşmış merkezler sayesinde Alzheimer Demans tanılı engelli bireyler imkan, kabiliyet, teçhizat ve donanım açısından daha profesyonelleşmiş kurumlarda hizmet alabilmektedir.

Öte yandan Kocaeli ilinde 100 kapasiteli Alzheimer ve demans tanılı yaşlılara hizmet vermek üzere ihtisaslaşmış huzurevi açılması Bakanlığımız 2026 yılı yatırım programında bulunmakta olup, inşaat devam etmektedir.

Bakanlığımıza bağlı Huzurevi ve Yaşlı Bakım Rehabilitasyon Merkezlerinde Ocak 2026 tarihi itibarıyla 3.330 Alzheimer ve demans tanılı yaşlı hizmet almakta olup, 2026 yılı sonuna kadar 14 Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinin daha açılması planlanmaktadır.

Bakanlığımızca yaşlı bireylerin ev ortamında desteklenmesi, yaşam kalitelerinin artırılması ve aktif ve sağlıklı yaşlanmalarının sağlanması amacıyla 2016 yılından itibaren Yaşlı Destek Programı (YADES) uygulanmaktadır. Program kapsamında yerel yönetimlerin hazırladığı ve Bakanlığımızca uygun bulunan projeler bir yıl süreyle desteklenmekte olup, bu projelerle Alzheimer ve demans hastaları da dâhil olmak üzere tüm yaşlı bireylerin psiko-sosyal destek almaları, gündüzlü bakım ve evde destek almaları, sosyal ve kültürel faaliyetlerden yararlanmaları sağlanmaktadır. YADES ile yaşlı bireylere yönelik hizmet modellerinin geliştirilmesi, yaşlılara evlerinde veya yaşadıkları çevrede bakım ve destek hizmetlerinin sunulması, yaşlı ve yakınlarına danışmanlık, psiko-sosyal destek ile geçici bakım imkânlarının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda yürütülen projeler ile Alzheimer ve demans hastalığı bulunan bireyler de dâhil olmak üzere yaşlı nüfusa yönelik koruyucu ve destekleyici hizmetlerin yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Ayrıca Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli ve yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bu kapsamda Bakanlığımızca 2022 sayılı Kanun kapsamında %40 ve üzeri oranda engelli raporu olan, sosyal güvencesi olmayan ve hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık geliri, asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden az olan Türk vatandaşlarına Engelli Aylığı; 18 yaşından küçük özel gereksinim düzeyi en az hafif düzeyde olan veya %40 ve üzeri oranda engelli olan yakını bulunan ve hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık geliri, asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden az olan Türk vatandaşlarına Engelli Yakını Aylığı bağlanmaktadır.

2022 sayılı Kanun gereğince 65 yaşını doldurmuş, sosyal güvencesi olmayan ve kendisi ile eşi dikkate alınmak suretiyle kişi başına düşen ortalama aylık geliri net asgari ücretin 1/3'ünden az olan Türk vatandaşları da Yaşlı Aylığından faydalanabilmektedirler.

Bununla birlikte 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümlerine göre 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun, 60/c-1 ve 60/c-3 kapsamındaki genel sağlık sigortalısı sayılanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin hastane, ilaç, reçete, optik katılım payı muhteviyatında ödedikleri katılım payı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından söz konusu kişilere geri ödenmektedir.

Öte yandan yaşlı ve engelli vatandaşlarımızın ev temizliği ve kişisel bakımları gibi zaruri ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik Ulusal VEFA Programı, ihtiyaç sahibi engelli vatandaşlarımızın topluma uyumunu kolaylaştıracak her türlü araç gereç ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik Engelli İhtiyaç Yardımı gibi yardım programları da yürütülmektedir.